

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3C/214/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814207357
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814207357.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, P.O.BOX 41, IČO: 47 233 516 p r o t i žalovanej: N. X., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX U. E. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 423629628, zast. JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 242,36 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu zamietá.

O trovách konania b u d e rozhodnuté samostatným uznesením v lehote do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 13.8.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 242,36 eur spolu s 8,5 % ročným úrokom z omeškania odo dňa 26.8.2008 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodil tým, že žalobca uzatvoril dňa 31.1.2008 so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300006769 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej jej žalobca poskytol úver vo výške 199,16 eur. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splatiť spolu s úrokom v 30 mesačných splátkach vo výške 18,26 eur, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 1, do uplatnenia práva žalobcu podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. do okamžitej splatnosti úveru napokon zaplatila len sumu 73,04 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v omeškani s úhradou splátky č. 8 o viac ako tri mesiace, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Žalovaná mala uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 474,76 eur dňa 25.8.2008. Túto sumu uhradila len čiastočne vo výške 232,4 eur. V súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka si žalobca uplatňuje úrok z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom k prvému dňu omeškania.

Žalovaná uviedla, že žiada, aby ej súd umožnil zaplatiť dlh na splátky.

Vedľajší účastník na strane žalovanej vzniesol námietku premlčania a žiadal žalobu žalobcu zamietnuť v celom rozsahu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to zmluvou revolvingovom úvere zo dňa 31.1.2008, Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFIREAL Slovakia spol. s r.o., Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 31.1.2008,

Kartou klienta k číslu zmluvy 8300006769, písomným podaním žalobcu zo dňa 21.11.2014, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka na strane žalovanej zo dňa 24.10.2014 a písomným vyjadrením vedľajšieho účastníka na strane žalovanej zo dňa 19.11.2014 a zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom došlo dňa 31.1.2008 k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere č. 6300006769. Podľa zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 6000 Sk (199,16 eur), ktorý sa zaviazali splácať v splátkach po 18,26 eur a to v 30 mesačných splátkach. RPMN úveru predstavovala 170,20% a ročná úroková sadzba úveru bola 161,41%.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné dojednania (na zadnej strane žiadosti/zmluvy). Zmluvné strany prehlásili, že si žiadosť/zmluvu vrátane zmluvných dojednaní prečítali, že bola uzatvorená zo slobodnej vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz tejto skutočnosti pripojujú nižšie svoje podpisy (bod 13. zmluvy).

Podľa bodu 1.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFIREAL Slovakia spol s r.o. (ďalej len „Zmluvné dojednania“) tieto vymedzujú vzťahy medzi spoločnosťou PROFIREAL Slovakia spol s r.o. ako Veriteľom na strane jednej a Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 na strane druhej, ktoré vznikli v súvislosti s uzatvorením tejto Zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej len „Zmluva o RÚ“).

Zmluva o RÚ sa uzatvára na predtlačenom formulári Veriteľa. Vyplnená Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 je návrhom na uzatvorenie Zmluvy o RÚ. Zmluva o RÚ je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 a Veriteľa. (bod 2.1 Zmluvných dojednaní).

Podľa bodu 2.2 Zmluvných dojednaní Veriteľ je povinný odoslať Dlžníkovi Oznámenie Veriteľa o schválení úveru Dlžníkovi.

V zmysle bodu 3.1 Zmluvných dojednaní maximálna výška úveru bude Dlžníkovi oznámená v oznámení podľa čl. 2., ods. 2.2. tejto Zmluvy o RÚ. Maximálna výška úveru je splatná v pravidelných splátkach, vo výške a časovom rozvrhnutí podľa platného splátkového kalendára.

Podľa bodu 5.2 Zmluvných dojednaní za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu.

Ako vyplýva z bodu 8.2 Zmluvných dojednaní Dlžník sa zaväzuje poskytnutý úver podľa tejto Zmluvy o RÚ v dohodnutých termínoch splatnosti uhradiť na bankový účet Veriteľa. Splátka úveru s úrokom alebo iný peňažný záväzok Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 sa pre účely tejto Zmluvy o RÚ považuje za riadne splatený dňom pripísania príslušnej čiastky v plnej výške so správnym variabilným symbolom na bankový účet Veriteľa.

Z predloženej karty klienta súd zistil, že žalovanej bol poskytnutý úver v sume 199,16 eur a uhradila celkom 305,44 eur.

Vedľajší účastník na strane žalovaného vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že vzhľadom na vznik Zmluvy samotnej možno mať dôvodné pochybnosti o vzniku Zmluvy vzhľadom na určitosť návrhu resp. akceptácie. Samotný proces vzniku začal podaním žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. Tento jednostranný úkon žalovanej - teda žiadosť je svojou povahou žiadosťou o poskytnutie úveru. Takáto žiadosť nie je návrhom na uzavretie zmluvy. Následne žalobca žiadosť schválil, no so zmenami oproti pôvodnej žiadosti žalovanej. Schválením žiadosti predkladá žalobca návrh na uzavretie Zmluvy žalovanej. Toto sa však nestalo, žalobca odovzdal podpísanú žiadosť/zmluva žalovanej po tom čo ju schválil bez ďalšieho, pričom mala nasledovať druhá fáza akceptácie návrhu žalovanou. To z toho dôvodu, že návrh podával žalobca, ale najmä z dôvodu, že pôvodná žiadosť žalovanej bola vyplnená bez bodu 6 žiadosti. Žiadosť/Zmluva trpí vnútorným obsahovým rozporom (obsahový rozpor návrhu a rozpor akceptácie), a to rozporom v bode 5 a 6 ohľadom predpokladanej RPMN úveru po poskytnutí úveru (bod 5 Žiadosti/Zmluvy je vo výške 161,41 % a v bode 6 je vo výške 170,20 %). Týmto nemohlo dôjsť k akceptácii návrhu žalobcom, ale len k novému návrhu na uzavretie Zmluvy. Tento nový návrh však nikdy nebol akceptovaný žalovanou. Zmluva nevznikla z dôvodu nedodržania písomnej formy Zmluvy. Keďže

Zmluva nevznikla, žalovaná mala povinnosť vrátiť poskytnuté prostriedky odo dňa nasledujúceho po poskytnutí finančných prostriedkov, teda vo februári 2008. Od tohto momentu plynie aj premlčacia doba. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere je vnútorne rozporný úkon resp. neurčitý. Nedá sa z neho úplne presne bez pochybností vyvodiť, či ide o žiadosť alebo Zmluvu resp. o návrh na uzavretie Zmluvy. Vedľajší účastník považuje Zmluvu za neuzavretú jednak kvôli neurčitosti návrhu a aj kvôli tomu, že návrh mala akceptovať žalovaná. To má zásadný význam na posúdenie záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovanou. Ak by teda žalobca poskytol finančné prostriedky žalovanej na základe Zmluvy, ktorá nevznikla, posudzovalo by sa plnenie vymáhané žalobcom ako vrátenie plnenia bez právneho dôvodu. Z tohto dôvodu by si žalobca nemohol uplatňovať v tomto konaní ani úroky ani poplatky za poskytnutie finančných prostriedkov, čo by znamenalo, že žalovaná by bol povinná vrátiť len istinu vo výške 199,16 spolu s úrokmi - z omeškania odo dňa nasledujúceho po poskytnutí tejto sumy. Žalovaná vrátila žalobcovi sumu 305,44 eur, tým zanikla povinnosť žalovanej vrátiť finančné prostriedky v celej žalovanej výške, keďže si žalovaná splnila svoj záväzok. Vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu vzniesol námietku premlčania celého uplatneného práva. Keďže nebola uzavretá Zmluva je potrebné aplikovať ustanovenia OZ o bezdôvodnom obohatení a plynutie premlčacej doby začína plynúť už odo dňa nasledujúceho od poskytnutia finančných prostriedkov. Žalobca poskytol finančné prostriedky vo výške 199,16 eur v období 1/2008, ale žalobu vo veci samej podal až dňa 13.8.2014. Je zjavné, že uplynula dvojročná premlčacia doba podľa OZ. Súdny už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky (v tomto prípade Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré tvoria prílohu k Zmluve), ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť viazanosť Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré tvoria prílohu k Zmluve. Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má vo vzťahu k úrokom z úveru a ostatným poplatkom taký dopad, že úroky z úveru a ostatné poplatky obsiahnuté v obchodných podmienkach sa v prípade neplatnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy. Vedľajší účastník ďalej poukazuje aj na výšku ročnej úrokovej sadzby revolvingu prevyšujúcej 30%. Takáto dohoda o výške úrokov alebo odmeny za poskytnutie úveru sa prieči dobrým mravom a preto je podľa § 39 OZ neplatná (napr. Uznesenie NS SR IMCdo 1/2009 z 31.07.2009). Žalobca v konaní uplatňuje neprimerané vysoké úroky a poplatky za poskytnutie úveru. Takéto dojednania sú v rozpore s dobrými mravmi a preto sú neplatné. Žalobca sa takýchto nárokov nemôže domáhať, keďže svojou povahou ide o úžeru. Zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú vymenované v § 4 ods. ZSU. Podľa § 4 ods. 3 ZSU poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a 1). Žalobcovi by tak podľa názoru vedľajšieho účastníka vznikalo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanou. Táto suma sa rovná rozdielu istiny úveru a uhradených splátok žalovanou. Žalovaná by bol povinná vrátiť len istinu vo výške 199,16 spolu s úrokmi z omeškania odo dňa nasledujúceho po poskytnutí tejto sumy. Žalovaná vrátila žalobcovi sumu 305,44 eur, tým zanikla povinnosť žalovanej vrátiť finančné prostriedky v celej žalovanej výške, keďže si žalovaná splnila svoj záväzok. Na základe vyššie uvedeného vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi.

Žalobca v písomnom podaní zo dňa 21.11.2014 uviedol, že žiada vyhovieť žalobe v celom rozsahu. Zároveň namietal vstup vedľajšieho účastníka do konania.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V zmysle § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Ako vyplýva z § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Ako vyplýva z § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa §6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy,
- e) práva spotrebiteľa podľa § 7.

V zmysle § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Ako vyplýva z § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zjavné, že právo sa premĺči, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premĺčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premĺčania dovoľá, nemožno premĺčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premĺčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej, ktorá sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Žalobca žalovanej poskytol úver v sume 199,16 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť v 30 mesačných splátkach.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Zároveň vedľajší účastník na strane žalovanej vzniesol námietku premlčania.

Skutočnosť, že došlo dňa 25.8.2008 k zosplatneniu celej pohľadávky žalobcu nebola medzi účastníkmi sporná, nakoľko sám žalobca v žalobe uvádza, že žalovaná mala uhradiť všetky neuhradené splátky už dňa 25.8.2008 potom, čo žalobca vyhlásil v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka okamžitú splatnosť úveru. Zároveň žalobca požaduje úrok z omeškania z celej sumy úveru odo dňa 25.8.2008. Uvedené vyplýva aj z predloženej karty klienta k číslu zmluvy 8300006769. Teda najneskôr ku dňu 25.8.2008 nastala predčasná splatnosť úveru. Trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať, tak začala plynúť najneskôr dňa 26.8.2008 a uplynula dňa 26.8.2011. Žaloba bola žalobcom podaná na súde až dňa 13.8.2014. Nárok žalobcu voči žalovanej je tak podľa názoru súdu premlčaný, keďže žaloba bola na súde podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Aj v prípade, že by nedošlo k predčasnému zosplatneniu úveru, ako je zrejmé z karty klienta k číslu zmluvy 8300006769, posledná splátka úveru bola predpísaná na 21.7.2010 a v tento deň by sa tak stali splatnými všetky splátky úveru. Premlčacia doba poslednej splátky by tak bola uplynula dňa 22.7.2013, teda pred podaním žaloby. Nárok žalobcu by bol aj v takom prípade premlčaný.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava

premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Keďže trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať uplynula najneskôr dňa 22.7.2013, námietka premlčania je dôvodná a súdu neostávalo iné, ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. V danom prípade by bola žaloba žalobcu premlčaná aj vo všeobecnej štvorročnej premlčacej dobe podľa Obchodného zákonníka.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. bod 19.11 Zmluvných dojednaní v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovanej ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

V danom prípade, aj keby predmetný úver nebol premlčaný, súd by žalobcovi nárok uplatňovaný žalobou v celom rozsahu nepriznal a žalobu by zamietol.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny

predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere žalovaná nepodpísala, preto pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku (v danom prípade bod 13. zmluvy) ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka (bod 13. zmluvy) v danom prípade nemohla privodiť viazanosť zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere.

Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad aj vo vzťahu k všetkým sankciám (bod 14. zmluvných dojednaní). Ustanovenia v zmluvných dojednaniach obsiahnuté, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

Podľa citovaného zák. ust. §4 ods. 2 písm. g) a i) obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného údaj o konečnej splatnosti úveru, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) zákona absencia uvedenej náležitosti nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch explicitne vyjadruje ako jednu z obligatórných náležitostí údaj o konečnej splatnosti. Tento údaj musí byť v zmluve výslovne uvedený, nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu splátok úveru). Počet a výška splátok úveru je samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru. Nie je postačujúce, že uvedený údaj je uvedený v listine označenej ako oznámenie veriteľa o schválení úveru. Predmetná listina nie je zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru, nenachádza sa na nej podpis žalovanej. Takýto spôsob uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy je možné považovať za nekalú prax žalobcu, nakoľko v čase podpisu zmluvy spotrebiteľ nevie, v akej výške a s akými podmienkami mu bude schválený úver, pretože vypisuje len žiadosť o poskytnutie úveru a schválenie úveru mu má byť oznámené následne žalobcom, kde už nemá možnosť ovplyvniť výšku úveru, ani podmienky, za ktorých je úver poskytnutý.

V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.05.2014 v obdobnej veci, podľa ktorého dôsledkom absencie údajov o konečnej splatnosti úveru je, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Ako súd uviedol vyššie, úverová zmluva je aj v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko neobsahuje termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je totiž uvedená mesačná splátka 550 Sk, v počte 30 mesiacov, s termínom splátky 21. deň v mesiaci, avšak z uvedeného nevyplýva, aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška

splátok iných poplatkov. Žalobca aj v oznámení o schválení úveru uviedol celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jednotlivé zložky.

Z vyššie uvedených dôvodov je poskytnutý úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 199,16 eur, ako je to zrejmé z karty klienta k číslu zmluvy 8300006769. Žalovaná uhradila žalobcovi sumu 305,44 eur, teda uhradila dlh v celom rozsahu. Keďže poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, žalobcovi potom neprislúchajú ani úroky z úveru a žiadne poplatky spojené s poskytnutím úveru.

Vzhľadom na uvedené by súd žalobu zamietol aj v prípade, že by nešlo o premlčaný dlh.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.